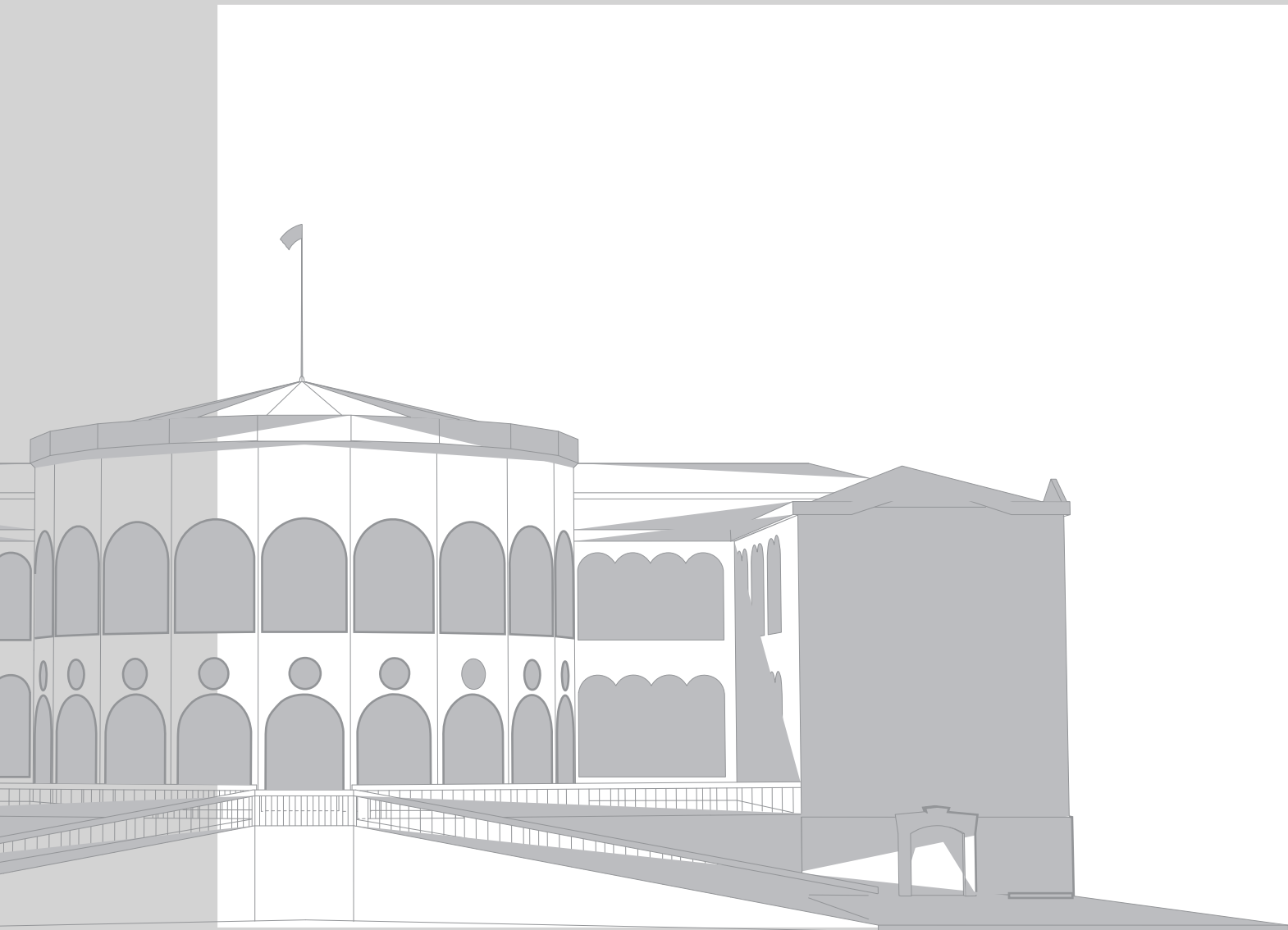

Perspektiv 03/13

Endringer i Stortingets forretningsorden 1945-2013

Av Peder Wahl

Stortingets utredningsseksjon yter faglig bistand til representanter, partigrupper og komiteer i Stortinget basert på spørsmål fra den enkelte oppdragsgiver.

Seksjonen publiserer også egeninitierte notater som gjøres allment tilgjengelig. Enkelte av notatene er utarbeidet av eksterne fagpersoner og forskningsmiljøer på oppdrag fra Stortingets utredningsseksjon.

Siste utgivelser:

- 02/13 *Stemmerettsjubileet 2013: Kampen for kvinners stemmerett*
- 01/13 *Lokale tilknytningskrav og EØS-avtalens regler om de fire friheter*
- 04/12 *Uavhengige finanspolitiske råd i andre land – relevans for Norge?*
- 03/12 *Bruker Norge mye eller lite til helseformål sammenlignet med andre land?*
- 02/12 *EØS-avtalens statsstøtteregler – muligheten til å benytte skatte- og avgiftsregler som miljøpolitisk virkemiddel*
- 01/12 *Bevissspørsmål ved EU-domstolens prøving av proporsjonalitetsprinsippet*
- 04/11 *Kravet om et grenseoverskridende element*
- 03/11 *Økonomiske og administrative lovgivningshensyn i EØS-retten – nasjonale myndigheters handlefrihet på det indre marked*
- 02/11 *Norges nordlige og arktiske ressurser*
- 01/11 *Anna Rogstad – første kvinne på Stortinget i 1911*
- 03/10 *Grunnloven § 93 og unntaket for "lite inngripende" myndighetsoverføring*
- 02/10 *Mistillitsforslag og kabinettsspørsmål – en oversikt*
- 01/10 *Norske bruksreguleringer og EØS-retten: hindrer EØS-avtalen det norske forbudet mot bruk av vannscooter?*
- 02/09 *Eurojust – EUs påtalesamarbeid og norsk deltakelse*
- 01/09 *Høyesterett, internasjonale domstoler og Maktutredningen*
- 07/08 *Golden shares-dommene og deres innvirkning på Norge gjennom EØS-avtalen*
- 06/08 *Nasjonale parlamenters kontroll med europapolitikken*
- 05/08 *Svalbard-traktaten – ulike oppfatninger om traktatens anvendelsesområde*
- 04/08 *Om lobbying*
- 03/08 *Energipolitikk og klima – plukke vinnere eller sette avgifter?*
- 02/08 *Barnevern og EØS*
- 01/08 *Forbud mot kjøp av sex – Erfaringer fra Sverige og Finland*

<http://www.stortinget.no/Stortingets-utredningsseksjon/Perspektiv>

Forord

I forbindelse med bokverket «Stortingets historie 1964-2014» har Peder Wahl laget en oversikt over endringer i Stortingets forretningsorden (FO) i perioden 1945-2013. Peder Wahl arbeider som rådgiver i Stortinget, og er knyttet til Grunnlovssekretariatet.

Dette notatet inneholder først en kort tekstlig gjennomgang av de viktigste endringene i FO etter krigen. Deretter presenteres en tabell med de mer detaljerte endringene i de ulike stortingsperiodene fra 1945 til 2013.

Stortingets forretningsorden ble vedtatt første gang allerede på det første ordentlige storting i 1815. Fram til 1830 nedsatte hvert storting en egen reglementskomite som reviderte regelverket, slik at FO ble vedtatt i ny versjon for hvert storting. Siden har regelverket vært mer statisk. Mer gjennomgripende revisjoner skjedde bl.a. i 1839, 1871, 1890 og i 1966.

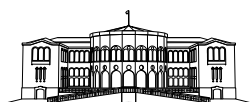
Stortinget har de siste par sesjonene både hatt en språklig og teknisk revisjon av FO, Innst. 350 S (2011-2012), samt en ny innholdsmessig revisjon av FO, Innst. 259 S (2012-2013).

Stortingets utredningsseksjon er glad for å få anledning til å trykke vedlagte oversikt i vår Perspektiv-serie – både for å gi notatet større spredning, men også for å gi økt kunnskap om de debatter man har hatt om Stortingets forretningsorden.

Stortinget, juni 2013

Stortingets utredningsseksjon

Jarle Skjørestad
seksjonsleder

Oversikt over endringer i Stortingets forretningsorden 1945-2013

Politikk er en ordnet virksomhet. For å sikre en effektiv demokratisk saksbehandling må det daglige arbeidet i et parlament følge bestemte spilleregler. Grunnloven gir Stortinget mye makt. Men den sier lite om Stortingets organisering. For å få grep om hvordan vår folkevalgte forsamling organiserer sitt arbeid, er man nødt til å se til Stortingets forretningsorden (FO). Utformingen av denne – med bestemmelser om blant annet saksbehandlingen, debatter og voteringer – er avgjørende for om de folkevalgte klarer å utnytte sitt maktpotensial.

Grunnlovens § 66, som har stått uforandret siden 1814, forutsetter at Stortinget selv regulerer sin arbeidsordning; «*Efter den der vedtagne Orden er Enhver pligtig at rette sig.*» FO er gradvis blitt utbygget og endret siden Stortinget vedtok det første reglementet i 1815. Men stort sett forsiktig. Selv om det har vært flere såkalte «reformperioder», er det ikke brå kast, men kontinuitet som først og fremst kjennetegner Stortingets tilnærming til sin egen arbeidsordning. Så også i hovedsak med perioden som denne oversikten omhandler – 1945-2013.

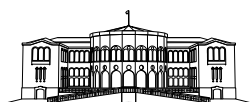
Legger man dagens FO ved siden av den fra 1946, ser man imidlertid at det er skjedd en utvikling. Mest iøynefallende er at den har blitt mer omfattende. FO rommer i dag 77 relativt utførlige paragrafer, mot 54 i 1946. I tråd med samfunnsutviklingen er videre språkformen forandret. I 1985 ble forretningsordenen gjort kjønnsnøytral, ved at begreper som «formann» ble endret til «leder» osv. Etter omstruktureringen i 2012 er FO også blitt mer oversiktlig, med egen overskrift til hver paragraf.

Det er naturligvis også skjedd en rekke substansielle endringer i perioden. Riktig nok tok det tid før Stortinget gjorde betydningsfulle grep med arbeidsordningen etter 1945. Det skyldtes nok flere forhold. Behovet for parlamentarisk kontinuitet var viktigere enn ønsket om reform i en tid med mange nyvalgte representanter, ekspanderende sentralforvaltning og en enorm arbeidsmengde.

Stortinget har vært tradisjonsbundet, men ikke omstillingsvegrende. Spørreinstitutet er i vesentlig grad omstøpt. Ordningen med grunngitte spørsmål falt bort i 1989, og fra 1996 fikk representantene adgang til å stille skriftlige spørsmål til statsrådene, som ikke er gjenstand for debatt i Stortinget. I 1949 innførte man – som prøveordning – en fast spørretime på onsdager. Nyvinningen ble populær, og kom inn i FO året etter. Målet med reformen var, i følge Stortingets visepresident Gustav Natvig-Pedersen, «*å øke den politiske interessen for Stortingets arbeid.*»¹

Begrunnelsen er til forveksling lik det uttalte motivet bak innføringen av spontanspørretimen i 1996, og viser at det finnes visse varige utfordringer ved organiseringen av landets viktigste politiske institusjon. Det fordrer en nærmest kontinuerlig diskusjon om «fornyelse» av arbeidsordningen.

¹ St. tid. 1949 s. 159

Organiseringen av Stortingets kontrollfunksjon har på samme måte vært et tilbakevendende tema. Lenge maktet ikke Stortinget – selv etter gjentatte utredninger og forsøk med ulike komitéløsninger – å finne frem til en ordning som ivaretok kontrollfunksjonen på en tilfredsstillende måte. Først med etableringen av Kontroll- og konstitusjonskomiteen i 1993 slo Stortinget seg til ro med måten kontrollsakene ble behandlet på.

1990-tallet utmerker seg som tiåret med samlet sett de største endringene av FO. I tillegg til de som allerede er nevnt, vedtok også Stortinget i 1997 en ny modell for behandlingen statsbudsjettet og man innførte åpne komitéhøringer. Særlig de åpne høringene var gjenstand for en lang parlamentarisk strid. Flere reglementskomiteer behandlet spørsmålet i 1970- og 80-årene, og et forslag om reformen ble nedstemt i 1989. I 1995 vedtok Stortinget en prøveordning om åpne høringer med én stemmes overvekt.

Selv om brorparten av endringene i FO har blitt vedtatt enstemmig, er innføringen av åpne høringer langt fra den eneste som har skapt debatt. I 1948 opprettet Stortinget, mot protester, en «*spesialkomité for særlige utenrikspolitiske spørsmål og beredskapssaker*». Formålet var åpenbart: Flertallet ønsket en arena for diskusjon av utenrikspolitikk som ikke inkluderte Kommunistpartiets 11 representanter. Ved valget i 1949 falt partiet ut av Stortinget. Da Stortinget trådte sammen i januar 1950, ble komiteen umiddelbart oppløst. Slik kan formelle endringer i Stortingets arbeidsordning også gi uttrykk for dype politiske spenninger.

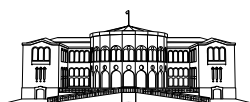
FO er med andre ord også politikk. Som et instrument for å organisere virksomheten på Stortinget, er det uunngåelig at reglene i seg selv også blir omformet med politiske siktemål. Enhver politiker ønsker, med historiker Jens Arup Seips ord, «*et redskap som ligger godt i hånden nettopp for ham.*»²

En vesentlig del av endringene i perioden har imidlertid vært av språklig og teknisk art, uten direkte innvirkninger på Stortingets arbeid. Den mest gjennomgripende revisjonen som er skjedd siden 1945, foruten den i inneværende periode, kom i 1966. Men da var det først og fremst reglementets form som ble endret – ikke selve arbeidsordningen. Ofte har forandringer oppstått gradvis og blitt en del av Stortingets innarbeidede rutiner uten at de er hjemlet i FO. Da dukker det også opp behov for ajourføringer.

Dagens § 14 omhandler saksfordelingen mellom fagkomiteene. Dette er utvilsomt paragrafen som har vært omarbeidet hyppigst. Vekst og endring i statens virkefelt gir seg uttrykk i sakene som kommer til Stortinget, og medfører et konstant behov for å tilpasse de ulike komiteenes ansvarsområder og arbeidsbyrder til «dagens» situasjon. Antall komiteer har imidlertid ligget fast. Siden 1950 har Stortinget hatt 12 fagkomiteer, med unntak av perioden 2005-2009, da man hadde 13.

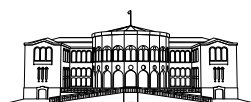
Den foreliggende oversikten sier i seg selv lite om representantenes engasjement rundt FO, og hvorvidt det eventuelt har endret seg over tid. Trolig er representantene jevnt over mindre opptatt av reglementet nå enn tidligere – tendensen er i alle fall at forslag til endringer

² Seip 1968, *Tanke og handling i norsk historie*, s. 8

foranlediger mindre debatt nå enn i første halvdel av denne perioden. Om det er riktig, er nok en del av forklaringen at representantene i dag skiftes ut oftere.

Oversikten nedenfor ble i utgangspunktet laget som et arbeidsredskap til redaktørene av bokverket «Stortingets historie 1964-2014». Satsplanken er et dokument som neppe er godt kjent; Stortingets forretningsorden fra 1946. Omtalen av endringene forholder seg til den på det tidspunkt gjeldende FO, hvilket rimeligvis kan gjøre det utfordrende å gripe sammenhengen. Det er imidlertid forsøkt å gjengi hva hver endring bestod av, slik at det skal være mulig å lese tabellen uten å ha en utdatert FO for hånden. I tillegg er det gitt enkelte utfyllende kommentarer i høyre kolonne.

Oversikt over endringer i Stortingets forretningsorden 1945-2013

År / sesjon	Innstilling	Paragrafer endret	Innhold	Votering	Bemerkninger
Storingsperioden 1945-1949:					
1945/46	Innst. S. nr. 2	§§ 9 og 11	§ 9: Antall medlemmer av protokollkomiteen økte fra 9 til 11. § 11: Endring i hvilke saker som skulle til behandling i kommunalkomiteen.	Enstemmig vedtatt. St. tid. 1945 s. 11.	Protokollkomiteen utvidet av hensyn til stor arbeidsmengde i forbindelse med Undersøkelseskommissjonen av 1945. Kommunalkomiteen skulle også av hensyn til stor arbeidsmengde kun beskjefte seg med gjenoppreiingssaker.
1945/46	Innst. S. nr. 22	§§ 23 og 45	§ 23: Endring i møtetiden. § 45: Endring i reglene for interpellasjoner: tiden kuttet ned til en halv time både for spørsmål og svar.	§ 23 vedtatt med 79 mot 44 stemmer. § 45 vedtatt mot 2 stemmer. St. tid. 1946 s. 230-231.	Til tross for at den nedsatte reglementskomiteen i innstillingen erkjente et behov for reform av FO, foreslo den ikke noen vidtrekkende endringer. «En omorganisering av komiteene nettopp nå, vil sinke og vanskeleggjøre Stortingets arbeid.» Innst. S. nr. 22 – 1946 s. 69
1948	Innst. S. nr. 55	§ 11	§ 11: Opprettelse av en spesialkomité for særlige utenrikspolitiske spørsmål og beredskapssaker.	Vedtatt mot 11 stemmer. St. tid. 1948 s. 519.	Opprettet med et åpenbart hovedmotiv om å holde Kommunistpartiet utenfor behandlingen av utenriks- og beredskapssaker.
1949	Innst. S. nr. 3	§ 11	§ 11: Formelle endringer i regler for sammensetningen og innkallelsen av varamenn til spesialkomiteen for utenriksaker.	Vedtatt mot 10 stemmer. St. tid. 1949 s. 155.	Endringen fikk ingen praktisk betydning. Komiteen ble oppløst etter at Kommunistpartiet falt ut av Stortinget ved valget i 1949. Se neste punkt.

Stortingsperioden 1950-1953:

1950	Innst. S. nr. 2	§§ 9, 10, 11, 15, 23, 28, 32 og 45	<p>§ 9: Protokollkomiteen redusert fra 11 til 9 medlemmer.</p> <p>§ 10: Antall fagkomiteer, foruten protokollkomiteen, redusert fra 15 til 12. Kirke- og skolekomiteen slått sammen med universitets- og fagskolekomiteen, helsekomiteen slått sammen med sosialkomiteen og post-, telegraf- og kystfartskomiteens slått sammen med vei- og jernbanekomiteen til samferdselskomiteen.</p> <p>§ 11: Stor omordning av fagkomiteenes arbeidsområde.</p> <p>§ 15: En understrekning av representantenes møteplikt til komitémøtene.</p> <p>§ 23: Møtetiden (Stortinget) endret fra 9-15 til 10-15 på hverdager.</p> <p>§ 28: Endring i forberedende behandling av (private) forslag og anmodninger. De skulle heretter sendes til regjeringen for å innhente uttalelse eller forslag før komitébehandling.</p> <p>§ 32: Innskrenkninger i taletiden og bestemmelse om rekkefølgen av hovedtalerne i viktige debatter.</p> <p>§ 45: Innføring av spørretime hver onsdag mellom kl. 13 og 14, samt reglene for denne.</p>	Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 1950 s. 55-61.	<p>Endringer etter innstilling fra reglementskomiteen av 1950 (1949).</p> <p>Til § 10: Med unntak av perioden 2005-2009, da Stortinget hadde 13 komiteer, har Stortinget hatt 12 fagkomiteer helt siden denne endringen.</p> <p>Til § 11: Spesialkomiteen for utenriks- og beredskapssaker oppløst og de underliggende sakene tilbakeført til den utvidede utenrikskomité. Formannen i militærkomiteen vedtatt som medlem av denne komiteen.</p> <p>Til § 45: Spørretimen var blitt innført som prøveordning året før, uten å bli tatt inn i FO. Ordningen ble raskt populær, og i løpet av 1949 mottok statsrådene over 200 spørsmål gjennom spørretimen.</p>
1950	Innst. S. nr. 5	§ 11	<p>§ 11: Frist for finans- og tollkomiteens avgivelse av innstilling om statsbudsjettet forlengt fra tre til fire uker. Ny bestemmelse om innstilling vedrørende nasjonalbudsjettet. Den utvidede utenrikskomité utvidet med tre medlemmer.</p>	Enstemmig vedtatt. St. tid. 1950 s. 94.	Tilleggsinnstilling fra reglementskomiteen av 1950.

1951	Innst. S. nr. 225	§ 11	§ 11: Tilføyelse i beskrivelsen av militærkomiteens arbeidsområde.	Enstemmig vedtatt. St. tid 1951 s. 2291.		
1952	Innst. S. nr. 366	§§ 1, 6, 26, 38 og 53	§§ 1, 6, 26, 38 og 53: Språklig klargjøring av innholdet i disse paragrafene i forbindelse med en generell språklig revisjon av forretningsordenen.	Enstemmig vedtatt. St. tid. 1952 s. 3285.		
Stortingsperioden 1954-1957						
1954	Innst. S. nr. 2	§ 9	§ 9: Antall medlemmer av protokollkomiteen økte fra 9 til 10.	Vedtatt uten debatt 19.1.1954		
1954	Innst. S. nr. 3	§ 11	§ 11: Bestemmelsene i FO om budsjettbehandlingen i Stortinget satt ut av kraft og erstattet av en midlertidig prøveordning.	Vedtatt mot 20 stemmer. St. tid. 1954 s. 60.	Endringer etter forslag fra Reglementskomiteen av 1953. Vedtatt før utenriks- og konstitusjonskomiteen behandlet innstillingen fra denne. Et mål for arbeidet var å «søke samlingstiden innskrenket».	
1954	Innst. S. nr. 6	§ 11	§ 11: Antallet medlemmer av den utvidede utenriks- og konstitusjonskomiteen som oppnevnes av valgkomiteen økte fra 6 til 7.	Vedtatt uten debatt 27.1.1954.	Formålet var i sikre et fast antall medlemmer i komiteen i de tilfeller der Stortingets visepresident allerede var medlem av den ordinære utenriks- og konstitusjonskomiteen.	
1954	Innst. S. nr. 187	§§ 11, 17, 28, 29, 32, 33 og 45	§ 11: Midlertidig ordning for budsjettbehandlingen videreført. Flere tillegg i beskrivelsene av arbeidsområdene for Finans- og tollkomiteen (saker etter prisloven), Kommunalkomiteen, Skogs- vassdrags- og industrikomiteen og Utenriks- og konstitusjonskomiteen. § 17: Presisering av at saker som hører sammen skal tas opp i samme innstilling så langt som	§§ 11, 28, 29, 32 og 33 vedtatt enstemmig. § 17 vedtatt mot 1 stemme. § 45 vedtatt enstemmig, men adgangen til å fremme forslag i forbindelse med	Alle endringer etter forslag fra reglementskomiteen av 1953, etter innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen.	

1956	Innst. S. nr. 260	§§ 11, 17 og 29	<p>mulig.</p> <p>§ 28: Språklig korrigerering.</p> <p>§ 29: Tilføyelse om at stortingsmeldinger fremsatt, men ikke avgjort, i siste samling (sesjon) i en valgperiode, kan behandles i første samling i ny periode uten at regjeringen må fremsette meldingen på nytt.</p> <p>§ 32: Innføring av utvidet adgang til replikker i ordskiftet.</p> <p>§ 33: Nye regler om påtale av upassende eller fornærmelig adferd eller tale under debattene.</p> <p>§ 45: Endringer for lettere å gi adgang til å reise sak i Stortinget; korte bemerkninger ved tilleggs spørsmål til grunngitte spørsmål og adgang til å stille forslag i forbindelse med slike spørsmål.</p>	grunngitte spørsmål ble med 74 mot 39 stemmer ikke bifalt. St. tid. 1954 s. 2234-2237.	
		§§ 11, 17 og 29: Ulike tilføyelser i de tre paragrafene for å tilpasse FO en ny prøveordning i budsjettbehandlingen.		Alle endringene enstemmig vedtatt, men først etter at et forslag om ikke å bifalle innstillingen ble nedstemt med 83 stemmer. St. tid. 1956 s. 3475-3476.	Ny prøveordning i budsjettbehandlingen etter innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen, som bygget på en uttalelse fra finans- og tollkomiteen. Hensikten var «å forenkle og behandle». Reglene i FO som gjaldt de vedkommende paragrafene ble midlertidig satt ut av kraft. Må sees i sammenheng med et samtidig grunnlovsforslag om å endre tidspunktet for Stortingets sammentreden og omlegging av budsjetterminen.

Stortingsperioden 1958-61

1958	Innst. S. nr. 2	§ 11	§ 11: Antallet medlemmer av den utvidede utenriks- og konstitusjonskomiteen som oppnevnes av valgkomiteen økte fra 7 til 8.	Vedtatt uten debatt 25.1.1958.	
1958	Innst. S. nr. 24	§ 52	§ 52: Utvidelse av antall medlemmer av Tilsynsnemnda for Stortingets bibliotek.	Vedtatt uten debatt 18.2.1958.	
1958	Innst. S. nr. 263	§§ 1, 4 og 6	§ 1: Språklig presisering. § 4: Bestemmelse om varapresidentens og varasekretærens funksjoner oppheves og flyttes til § 6.	Enstemmig vedtatt. St. tid. 1958 s. 3274.	Endringene ble gjort i forbindelse med behandlingen av et forslag fra Per Borten om å utvide presidentskapet fra 6 til 9 medlemmer, for å sikre flere partier representasjon der. Bortens forslag ble med 72 mot 65 stemmer ikke bifalt.
1959-60	Innst. S. nr. 33	§§ 8, 11, 17, 20, 27, 29, 32 og 45	§ 8: Tilføyelse i bestemmelsen om valgkomiteens innstillinger til Stortinget § 11: Tillegg/endringer i beskrivelsene av arbeidsområdene for finans- og tollkomiteen og for utenriks- og konstitusjonskomiteen. § 17: Endringer i frister for budsjettinnstillinger og generell bestemmelse om innstillingenes form. § 20: Endringer i bestemmelser knyttet til budsjettbehandlingen. § 27: Endringer i bestemmelse av formen for fremsettelse av endringsforslag. § 29: Endringer i bestemmelser knyttet til budsjettbehandlingen. § 32: Utvidet adgang til å beriktige misforståelser og til replikker i ordskiftet. § 45: Adgang for presidenten til å avvise begrunnede spørsmål og interpellasjoner.	Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 1959 s. 711.	Endringer gjort etter innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen om innstilling fra reglementskomiteen av 1957. Da var behandlingen av denne utsatt både i 1957 og i 1958. De fleste endringene dreier seg om å forandre FO i forbindelse med overføringen av budsjettbehandlingen til høstsesjonen.

1960-61	Innst. S. nr. 114	§ 21	§ 21: Endring i paragrafteksten i forbindelse med at Stortingets sammmentreden var flyttet til oktober.	Vedtatt uten debatt 13.3.1961.	
Stortingsperioden 1961-65					
1961-62	Innst. S. nr. 2	§ 11	§ 11: Antallet medlemmer av den utvidede utenriks- og konstitusjonskomiteen som oppnevnes av valgkomiteen økte fra 8 til 11.	Vedtatt uten debatt 13.10.1961.	Ingen nærmere begrunnelse gitt for økningen.
Stortingsperioden 1965-69					
1965-66	Innst. S. nr. 65 og Innst. S. nr. 133	Revisjon av nesten hele FO.	<p>Hele FO, med unntak av bestemmelser vedrørende budsjettbehandlingen, gjennomgått i to omganger på vårsesjonen i 1966. Utenriks- og konstitusjonskomiteen ble av presidentskapet bedt om å vurdere behovet for en omfattende revisjon av FO, særlig på bakgrunn av misnøye i Stortinget våren 1963 med at de fastsatte fristene for oversendelse av proposisjoner fra regjeringen til Stortinget ikke ble overholdt. Bestemmelser knyttet til budsjettbehandlingen ble holdt utenfor komiteens gjennomgang fordi regjeringen på tidspunktet behandlet en utredning om utformingen av finanspolitikken.</p> <p>Utenriks- og konstitusjonskomiteen la frem to innstillinger med forslag til endringer. Foruten budsjettbestemmelsene ble det foretatt endringer i nær sagt alle paragrafer, men mange var kun språklige korrigeringer/presiseringer. Komiteen tok ikke sikte på en vidtrekkende reform av FO eller i Stortingets arbeidsform. Komiteens ordfører, Finn Moe, uttalte: «Det viktigste ved innstillingen er den ajourføringen som har funnet sted, den modernisering som er gjort, og at det antagelig vil være skapt noe større klarhet bl. a. gjennom en ny disponering av stoffet.» (St. tid. 1966 s. 2723).</p> <p><u>De mest vesentlige endringene i Innst. S. nr. 65:</u> Bestemmelse om at protokollkomiteens medlemmer også skulle være medlemmer av fagkomiteene. En mer generell utforming av de prinsipper som bør gjelde for saksfordelingen på komiteene. Nye navn til i alt fire komiteer, samt enkelte endringer i saksfordelingen mellom komiteene. En fast ukeordning ble reglementsfastet. Frist for fremsettelse av proposisjoner satt til 10. april. Innføring av ordning der presidentskapet hver måned skal avgi melding om hvor langt saksbehandlingen i komiteene har kommet. Etablert praksis med (lukkede) komitéhøringen ble reglementsfastet. I tillegg enkelte endringer når det gjaldt spørsmål og interpellasjoner.</p>		

			<p>Innst. S. nr. 65 ble møtt med en rekke endringsforslag i Stortinget, og sendt tilbake til behandling i utenriks- og konstitusjonskomiteen. Særlig endringene i protokollkomiteen skapte debatt. St. tid. 1966 s. 1883.</p> <p><u>De mest vesentlige endringene i Innst. S. nr. 133:</u> Endringene i protokollkomiteen lagt på is – det ble i stedet oppnevnt et utvalgt for å vurdere protokollkomiteens arbeidsoppgaver. I tillegg kom det inn en bestemmelse om at presidentskapet kunne vedta at utkast til innstilling fra en fagkomité skulle forelegges utenriks- og konstitusjonskomiteen dersom saken berørte norske interesser i arktiske eller antarktiske strøk eller norske utenrikske interesser. Bestemmelser om den utvidede utenriks- og konstitusjonskomité skilt ut i egen paragraf, og oppmykning med hensyn til hemmeligholdelse av møter i komiteen. Foruten bestemmelsene om protokollkomiteen, ble endringene i Innst. S. nr. 65 videreført.</p> <p>Under debatten ble det vedtatt enkelte mindre endringer i saksfordelingen mellom komiteene. Blant annet ble skattelovgivningen flyttet fra finanskomiteen til kommunalkomiteen. Hovedinnholdet i utenriks- og konstitusjonskomiteens innstilling ble nå enstemmig vedtatt. St. tid. 1966 s. 2749.</p>	<p>Innst. S. nr. 65 ble møtt med en rekke endringsforslag i Stortinget, og sendt tilbake til behandling i utenriks- og konstitusjonskomiteen. Særlig endringene i protokollkomiteen skapte debatt. St. tid. 1966 s. 1883.</p> <p><u>De mest vesentlige endringene i Innst. S. nr. 133:</u> Endringene i protokollkomiteen lagt på is – det ble i stedet oppnevnt et utvalgt for å vurdere protokollkomiteens arbeidsoppgaver. I tillegg kom det inn en bestemmelse om at presidentskapet kunne vedta at utkast til innstilling fra en fagkomité skulle forelegges utenriks- og konstitusjonskomiteen dersom saken berørte norske interesser i arktiske eller antarktiske strøk eller norske utenrikske interesser. Bestemmelser om den utvidede utenriks- og konstitusjonskomité skilt ut i egen paragraf, og oppmykning med hensyn til hemmeligholdelse av møter i komiteen. Foruten bestemmelsene om protokollkomiteen, ble endringene i Innst. S. nr. 65 videreført.</p> <p>Under debatten ble det vedtatt enkelte mindre endringer i saksfordelingen mellom komiteene. Blant annet ble skattelovgivningen flyttet fra finanskomiteen til kommunalkomiteen. Hovedinnholdet i utenriks- og konstitusjonskomiteens innstilling ble nå enstemmig vedtatt. St. tid. 1966 s. 2749.</p>
1966-67	Innst. S. nr. 156	§§ 9 og 12	<p>§ 9: Bestemmelse om den hemmelige protokollkomiteen opphevet.</p> <p>§ 12: Tilføyelse i beskrivelsen av utenriks- og konstitusjonskomiteens arbeidsoppgaver.</p>	<p>Enstemmig vedtatt. St. tid. 1967 s. 3901.</p> <p>Stortinget vedtok 9. februar 1967 å endre Grunnlovens § 75 f og g, hvilket medførte at den spesielle protokollkomité for gjennomgåelse av hemmelige statsrådsprotokoller mv. falt bort.</p>
1967-68	Innst. S. nr. 117	§§ 19, 22 og 26	<p>§ 19: Flere endringer i forbindelse med omleggingen av Stortingets budsjettbehandling. Det gjaldt blant annet frist for finanskomiteens innstilling om nasjonalbudsjettet og statsbudsjettet (innen utgangen av oktober), flere bestemmelser om innholdet i innstillingen, frist for finansdebatten (ca. 5. november), bestemmelser om komiteenes budsjettinnstillinger, frist for finanskomiteens</p>	<p>Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 1968 s. 3380.</p> <p>Endringer i forbindelse med innføringen av rullerende langtidsbudsjett for statens virksomhet, som følge av utredning fra Den finanspolitiske komité av 1962. (Innst. S. nr. 116 – 1967-68).</p>

1968-69	Innst. S. nr. 23	§ 53	endelige innstilling om nasjonalbudsjettet og statsbudsjettet (ca. 12. desember). § 22: Mindre endring for å tilpasse FO den nye budsjettordningen. § 26: Bestemmelse om presidentskapets oppsett og kunnngjøring av arbeidsplan for budsjettbehandlingen i plenum. § 53: Frist for fremsettelse av spørsmål til medlem av regjeringen endret fra lørdag kl. 10.00 til fredag kl. 12.00.	Vedtatt uten debatt 21.11.1968.	
Storingsperioden 1969-1973					
1971-72	Innst. S. nr. 153	§ 33	§ 33: Frist for fremsettelse av proposisjoner (10. april) opphevet. Ny bestemmelse om vårsesjonens varighet (avsluttes senest annen fredag i juni).	Vedtatt uten debatt 15.3.1972.	
1972-73	Innst. S. nr. 2	§§ 9, 10, 11, 12 og 14	§ 9: Protokollkomiteen opphevet. §§ 10 og 11: Henvisning til protokollkomiteen fjernet. § 12: Fordeling av protokollkomiteens arbeidsoppgaver på de øvrige komiteer, samt flere endringer i saksfordelingen mellom komiteene (i forbindelse med opprettelsen av nye departementer). § 14: Ny bestemmelse om at Odelstinget, etter innstilling fra valgkomiteens odelstingsmedlemmer, kan oppnevne en protokollkomité dersom det må ta stilling til hvorvidt konstitusjonelt ansvar (Riksrett) skal gjøres gjeldende.	§§ 9, 10, 11 og 14 enstemmig vedtatt. Ulike ledd av § 12 vedtatt med skiftende flertall. St. tid. 1972 s. 45-48.	Protokollkomiteen opphevet etter anbefaling av et utredningsutvalg for konstitusjonell kontroll oppnevnt 19. mai 1969. Protokollkomiteens stilling også vurdert av 5 stortingsrepresentanter, oppnevnt 17. november 1966 (Dok. nr. 11 1968-69).

Stortingsperioden 1973-1977

1973-74	Innst. S. nr. 273	§ 53	§ 53: Adgang til å stille et kort tillegsspørsmål etter at statsråden har besvart et spørretimespørsmål.	Enstemmig vedtatt. St. tid. 1974 s. 3487.	
1973-74	Innst. S. nr. 312	§ 19	§ 19: Bestemmelser om trygdebudsjettet tatt inn i beskrivelsen av Stortingets budsjettbehandling.	Enstemmig vedtatt. St. tid. 1974 s. 3489.	Innarbeidelse av det årlige trygdebudsjettet i FO.
1976-77	Innst. S. nr. 439	§§ 1, 3, 12, 15, 17, 29, 30, 31, 37, 50, 51, 52 og 53.	<p>§ 1: Valg av midlertidig president (presisering av at ansiennitet på Stortinget, ikke alder, legges til grunn).</p> <p>§ 3: Referanse til protokollkomiteen fjernet (glemt i 1972).</p> <p>§ 12: Små endringer i beskrivelsen av noen komiteers arbeidsområde.</p> <p>§ 15: Reglementsfasting av etablert praksis om forsterking av komiteer under behandling av saker som berører andre komiteers saksområde.</p> <p>§ 17: Presidentskapet gitt myndighet fremfor valgkomiteen i bestemmelsen av vararepresentanters komitéplassering.</p> <p>§ 29: Presisering i behandlingsmåten av forslag som fremgår av en komitéinnstilling.</p> <p>§ 30: Ny bestemmelse om behandlingsmåten for private forslag, for å understreke at et lovforslag fra et medlem i Odelstinget konstitusjonelt står i samme stilling som regjeringens lovforslag. Lovforslaget skulle sendes til vedkommende fagkomité før det eventuelt gikk videre til regjeringen.</p> <p>§ 31: Ny bestemmelse om behandlingen av forslag som var oversendt regjeringen uten realitetsvotering</p> <p>§ 37: Ny bestemmelse om representantenes</p>	<p>Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 1977 s. 4666.</p>	<p>Endringer etter forslag fra reglementskomiteen av 1977, nedsatt av presidentskapet. Reglementskomiteen behandlet i hovedsak diverse innkomne forslag til endringer i FO.</p>

			adgang til å ta ordet ved møtes slutt: kun med presidentens samtykke og ikke lenger med muligheten til å fremsette forslag. § 50: Ny bestemmelse om skriftlig beskjed fra regjeringen om når en interpellasjon kan besvares. Presisering at dette bør skje så for som mulig. § 51: Innføring av frist på 2 måneder for besvarelse av grunngitte spørsmål. § 52: Språklig korrigerings. § 53: Reglementsfasting av at spørretimen legges til onsdag kl. 11.00 i stedet for kl. 12.00.			
Stortingsperioden 1977-1981						
1978-79	Innst. S. nr. 110	§ 62	§ 62: Opphevet.	Enstemmig vedtatt. St. tid. 1979 s. 1931.	§ 62 omhandlet en del administrative spørsmål, som ble uaktuelle etter Stortinget endret administrasjonsordning i 1977.	
1980-81	Innst. S. nr. 266	§§ 1, 4, 5, 6, 9, 10, 11, 12, 15, 17, 21, 22, 30, 31 og 53	§ 1: Språklig presisering. § 4: Ny bestemmelse om valg av settepresident. § 5: Presisering av at en varapresident eller sekretær i et ting, kan velges som settepresident i et annet ting. § 6: Bestemmelse om valg av settepresident for en kortere tid. § 9: Opprettelse av en kontrollkomité på minst 8 og høyst 12 medlemmer oppnevnt av valgkomiteen, samt utførlig beskrivelse av dens arbeidsoppgaver. Den nye kontrollkomiteens	§§ 1, 4, 5, 6, 9, 15, 17, 21, 22, 30, 31 og 53 vedtatt enstemmig. § 10 vedtatt mot 9 stemmer. § 12: alle ledd, med unntak av bestemmelsen om finanskomiteens arbeidsoppgaver, vedtatt enstemmig.	Endringer som følge av forslag fra reglementskomiteen av 1979, nedsatt av presidentskapet. Opprettelsen av kontrollkomiteen den mest betydningsfulle endringen. Reglementskomiteen viste her til en utbredt oppfatning om at Stortingets kontroll med regjeringen og	

		<p>medlemmer skulle samtidig være medlemmer av fagkomiteene.</p> <p>§ 10: Enkelte endringer i navn på komiteene, og omtale av komiteene som fagkomiteer.</p> <p>§ 11: Omtale av komiteene som fagkomiteer.</p> <p>§ 12: Flere endringer i saksfordelingen mellom fagkomiteene.</p> <p>§ 15: Endring i behandlingen av saker som gjelder flere komiteers saksområde. Ordningen med å forsterke en fagkomité med medlemmer fra en annen komité bortfalt, til fordel for en ordning der utkast en komités innstilling forlegges en annen komité for uttalelse før innstilling avgis.</p> <p>§ 17: Henvvisning til den nye kontrollkomiteen.</p> <p>§ 21: Språklig korrigerings som følge av endringene i § 15.</p> <p>§ 22: Henvvisning til «faste komiteer» tatt bort, slik at formannen i kontrollkomiteen også oppnevnes som medlem av arbeidsordningskomiteen.</p> <p>§ 30: Ny bestemmelse om at hvis det i Odelstinget fremmes anmodninger til regjeringen, skal forslaget sendes over til Stortinget for behandling.</p> <p>§ 31: Bestemmelse om at Stortinget, når det behandler et dokument, kan oversende et forslag til fagkomiteen til behandling, flyttet til § 9.</p> <p>§ 53: Presisering om at spørretimespørsmål skal være korte.</p>	<p>Bestemmelsen om finanskomiteen vedtatt mot 41 stemmer. St. tid. 1981 s. 4385-4388.</p>	<p>statsforvaltningen var blitt mindre tilfredsstillende at protokollkomiteen ble avvirket i 1971. (Innst. S. nr. 266 s. 4-10)</p> <p>Kontrollkomiteen skulle utføre de fleste av de funksjonene som den tidligere opphevede protokollkomité hadde, men fikk navnet «kontrollkomité» fordi det likevel ville være bruk for den daværende bestemmelse om en ekstraordinær protokollkomité i tilfeller der det var aktuelt å vurdere riksrettstiltale. (St. tid. 1981 s. 4375-4385).</p>
--	--	--	---	--

Stortingsperioden 1981-1985

1981-82	Innst. S. nr. 156	§§ 18 og 29	<p>§ 18: Ny bestemmelse om at komitéinnstillinger i et eget avsnitt skal inneholde en summarisk og nummerert oppstilling av de forslag som vil bli fremsatt under debatten.</p> <p>§ 29: Ny bestemmelse om realitetsvotering over presist utformede endringsforslag komitéinnstillingen.</p>	<p>§ 18 enstemmig vedtatt. § 29 vedtatt mot 7 stemmer. St. tid. 1982 s. 2739.</p>	
1984-85	Innst. S. nr. 98	§§ 1, 3, 4, 8, 9, 12, 13, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 26, 30, 35, 36, 37, 42, 44, 50 og 51: Språklige endringer i hele FO med sikte på å innføre kjønnsnøytrale betegnelser. Ordene «formann» og «nestformann» endret til henholdsvis «leder» og «nestleder», «varamann» endret til «varamedlem» eller «vararepresentant» og henvisningsordet «han» omskrevet i tilfeller hvor det kan vise tilbake på personer av begge kjønn.	<p>§ 9: Ny bestemmelse om at kontrollkomiteen selv skulle avgjøre om den ønsket å forelegge et utkast til innstilling til en fagkomité.</p> <p>§ 21: Ny bestemmelse som ga komiteene muligheten til, etter samtykke fra presidentskapet, å dekke nødvendige utgifter for personer som deltar i høring etter anmodning fra komiteen.</p> <p>§ 47: Presisering av at Stortinget, dersom regjeringen fremmer en proposisjon eller melding innenfor samme område som en sak som Stortinget tidligere har avgjort i samme sesjon, kan vedta å behandle saken uten å måtte vurdere om dette er «påtrengende nødvendig».</p>	<p>Alle endringene enstemmig vedtatt. St. tid. 1985 s. 2498.</p>	<p>Endringer etter forslag fra reglementskomiteen av 1983.</p> <p>Hovedsakelig språklige endringer, men komiteen drøftet i tillegg spørsmål om åpne komitéhøringer og eventuelle reformer av spørretimen. Komiteen fremsatte imidlertid ikke noen endringsforslag på disse punktene.</p>
1984-85	Innst. S. nr. 238	§§ 1 og 23	§§ 1 og 23: Bestemmelsen om et bestemt	Vedtatt uten debatt	

		medlemsantall i den forberedende fullmaktskomité tatt ut.	2.6.1985.	
Storingsperioden 1985-1989				
1988-89	Innst. S. nr. 232	<p>§§ 1, 2, 9, 16, 17, 18, 20, 22, 24, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 43, 44, 45, 46, 50, 51, 52 og 53</p> <p>§ 1: Henviing til paragrafer i loven om stortingsvalg (fra 1920) rettet etter at denne loven ble avløst av en ny lov i 1985.</p> <p>§ 2: Ny bestemmelse om at Lagingsmedlemmene tar plass etter loddtrekning ved stemmelikhet.</p> <p>§ 9: Ny bestemmelse om at kontrollkomiteen skal behandle meldingen fra regjeringen om behandlingen av oversendte private lovforslag.</p> <p>§ 16: Betegnelsen nestleder og sekretær i komiteene endres til henholdsvis første og annen nestleder (for å unngå forveksling med de ansatte komitesekretærene).</p> <p>§ 17: Tatt inn bestemmelse om at komiteene trenger samtykke fra presidentskapet for å innkalle til komitésamling mellom sesjonene (allerede etablert praksis). Samt enkelte språklige presiseringer.</p> <p>§ 18: Presisering av at muntlige innstillinger bare skal avgis i ekstraordinære tilfeller.</p> <p>§§ 20 og 21: Endringer som følge av omformuleringen i § 16.</p> <p>§ 22: Lederne for partigruppene som ikke allerede er representert i arbeidsordningskomiteen, gis adgang til å møte i komiteen.</p> <p>§ 24: Ny bestemmelse om at innkalling til møte skal omdeles til representantene (allerede etablert praksis).</p>	<p>§§ 1, 2, 9, 16, 17, 18, 20, 22, 24, 25, 26, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 36, 37, 43, 44, 45, 46, 50, 52 og 53 enstemmig vedtatt. § 30 vedtatt med 73 mot 51 stemmer. § 35 vedtatt med 95 mot 30 stemmer. §51 vedtatt med 105 mot 12 stemmer. St. tid. 1989 s. 4730-4736.</p>	<p>Endringer som følge av forslag fra reglementskomiteen av 1986, nedsatt av presidentskapet.</p> <p>Relativt grundig gjennomgang av FO, men med få betydningsfulle endringer. Brorparten av endringene gikk ut på å ajourføre FO med etablert praksis og allerede innarbeidede rutiner.</p> <p>Ordringen med grunnittite spørsmål ble opphevet, etter at flertallet både i reglementskomiteen og i Stortinget mente den ikke lenger hadde noen funksjon som følge av mulighetene til både å stille spørretime-spørsmål og interpellasjoner.</p> <p>Debatten i Stortinget var i hovedsak konsentrert rundt et forslag om åpne høringer i komiteene. Forslaget nedstemt med 71 mot 54 stemmer. (St. tid. 1989 s. 4731).</p>

			<p>§ 25: Flere detaljerte bestemmelser om tidspunktene for plenumsmøter opphevet.</p> <p>§ 26: Ny bestemmelse om at ukeprogrammet også skal omdeles representantene. Samt enkelte språklige presiseringer.</p> <p>§§ 28, 29 og 30: Flytting av bestemmelser mellom paragrafene for å klargjøre forskjellen mellom selvstendige private forslag og forslag som fremsettes i tilknytning til en sak.</p> <p>§ 32: Språklig presisering. Betegnelsen «to dager» byttet ut med «48 timer» (i forbindelse med behandlingen av en innstilling etter at den er omdelt).</p> <p>§ 33: Språklige presiseringer knyttet til avslutningen av sesjon/valgperiode og virkningen for saker som ikke er tatt opp til behandling.</p> <p>§ 34: Ny bestemmelse om muntlige redegjørelser av en statsråd (etablert praksis) og reglene for debatt etter en slik redegjørelse.</p> <p>§ 35: Presisering av enkelte elementer knyttet til debattene; begrensning av varighet av debatten, fordeling av taletiden mellom partigruppene og forhåndsoppsettet av talerlister.</p> <p>§ 36: Reglene for taletid endret. Lengste taletid i første innlegg satt til 30 minutter, og i annet innlegg til 10 minutter. Bestemmelser om spesielle taleridsregler for budsjettbehandlingen opphevet.</p> <p>§ 37: Ny bestemmelse med krav om spesielle grunner for at det skal kunne vedtas å avskjære replikkadgangen.</p> <p>§ 43: Ny bestemmelse som ga adgang til i</p>		
--	--	--	---	--	--

			<p>spesielle tilfeller å utsette voteringer til slutten av et møte.</p> <p>§ 44: Flere presiseringer angående avstemningsmåter. Blant annet ny bestemmelse som fastslo at avstemning kunne foregå ved hjelp av voteringsanlegg</p> <p> §§ 45 og 46: Språklig korrigeringer.</p> <p> § 50: Tilføyelse om at en skriftlig interpellasjon «skal være kort», samt klargjøring av at interpellanten, Statsministeren og vedkommende statsråd kan ha ordet to ganger i den etterfølgende debatt.</p> <p> § 51: Ordningen med grunngitte spørsmål opphevet.</p> <p> § 52: Språklige endringer som følge av opphevelsen av § 51.</p> <p> § 53: Unntaksregler for avholdelsen av og innleveringsfristen for spørsmål til spørretimen.</p>		
Storingsperioden 1989-1993					
1989-90	Innst. S. nr. 215	§ 33	§ 33: Midlertidig tilføyelse i FO som følge av at Stortingets høytidelige oppløsning var bortfalt.	Vedtatt uten debatt 8.6.1990	
1991-92	Innst. S. nr. 145	§§ 4, 9, 10, 12, 13, 17, 22, 33, 37, 50, 53 og 62	§§ 4, 17, 22, 33 og 50: Språklige presiseringer, i hovedsak som følge av bortfall av Stortingets høytidelige oppløsning. § 9: Bestemmelsene om kontrollkomiteen (innført i 1981) opphevet i forbindelse med opprettingen av kontroll- og konstitusjonskomiteen som en fast fagkomité under § 10. § 10: Vesentlige endringer i komitéstrukturen.	§§ 4, 9, 13, 17, 22, 33, 37 og 50 enstemmig vedtatt. §§ 10 og 12 vedtatt med skiftene flertall. (Det forelå en rekke alternative forslag	Endringer som følge av forslag fra reglementskomiteen av 1989, nedsatt av presidentskapet. Ved oppnevningen ga presidentskapet reglementskomiteen først og fremst i oppdrag å behandle spørsmålet om Stortingets komitéstruktur (§§ 10 og 12),

			<p>Antall komiteer opprettholdt (12). Kontrollkomiteen erstattet av en kontroll- og konstitusjonskomité som skulle betraktes som en fagkomité på linje med de øvrige fagkomiteene. Næringskomiteen, energi- og miljøkomiteen og utdannings- og forskningskomiteen opprettet.</p> <p>§ 12: Flere endringer i saksfordelingen og komiteenes arbeidsområde som følge av endringene i komitéstrukturen.</p> <p>§ 13: Den utvidede utenriks- og konstitusjonskomité endret til den utvidede utenrikskomité, og bortfall av bestemmelser i paragrafen knyttet til dette.</p> <p>§ 37: Replikordskiftet begrenset til et visst antall replikker (5), i stedet for en viss varighet (20 min).</p> <p>§ 53: Ny bestemmelse om spørretimespørsmål (prøveordning): spørteren gis anledning til å stille spørsmål til skriftlig besvarelse.</p> <p>§ 62: Tatt inn en definisjon av uttrykket «partigruppe», brukt i §§ 22, 34, 35 og 36.</p>	<p>til endringene i komitéstrukturen)</p> <p>§ 53 vedtatt med 58 mot 51 stemmer. §62 vedtatt med 82 mot 26 stemmer.</p> <p>St. tid. 1992 s. 3432-3440.</p>	<p>bla med hensikt å utjevne fagkomiteenes arbeidsmengde.</p> <p>Utgangspunktet var de mange endringer i departementsinndelingen som var funnet sted siden disse paragrafene fikk sin daværende ordlyd.</p> <p>Som den eneste av Stortingets komiteer ble den nyopprettede kontroll- og konstitusjonskomiteen gitt formell initiativrett.</p>
Stortingsperioden 1993-1997					
1993-94	Innst. S. nr. 112	§ 13	<p>§ 13: Tilføyelse om at regjeringens konsultasjoner med Stortinget om saker vedrørende EØS skal foregå med utenrikskomiteen, som i slike saker tiltres av medlemmer av den norske parlamentarikerdelegasjonen for EØS.</p>	<p>Vedtatt med 84 mot 25 stemmer. St. tid 1994 s. 3329.</p>	
1993-94	Innst. S. nr. 205	§ 13	<p>§ 13: Tilføyelse om at saker som er brakt frem i EØS-utvalget, skal legges frem for Stortinget når utenrikskomiteen krever det.</p>	<p>Vedtatt med 98 mot 36 stemmer. St. tid. 1994 s. 4572.</p>	

1995-96	Innst. S. nr. 8	§ 21	§ 21: Ny bestemmelse som ga komiteene adgang til å avholde åpne høringer og reglene for disse.	Vedtatt med 80 mot 79 stemmer. St. tid 1995 s. 256.	Vedtatt som en prøveordning ut valgperioden, etter forslag fra Sp, H, SV og FrP. Kontroll- og konstitusjonskomiteens forslag til vedtak var at det ikke skulle gis adgang til åpne høringer.
1995-96	Innst. S. nr. 211	§§ 50, 51, 52 og 53	§ 50: Endringer i taletiden for interpellanten, statsråden og øvrige talere, samt andre mindre endringer i reglene for interpellasjoner. § 51: Paragrafen var «ledig», slik at daværende § 52, ble ny § 51. § 52: Ny paragraf som reglementsfestet prøveordningen fra 1992 (§ 53) om adgang til å stille spørsmål til skriftlig besvarelse. § 53: Ny bestemmelse om en muntlig spørretime og reglene for denne.	§ 50 vedtatt mot 1 stemme. §§ 51, 52 og 53 enstemmig vedtatt. St. tid. 1996 s. 3848-3849.	Innføringen av «spontanspørretimen», etter forslag fra en utredningsgruppe med tre medlemmer: Edvard Grimstad, Haakon Blankenborg og Kristin Halvorsen.
1995-96	Innst. S. nr. 246	§§ 13 og 17	§ 13: Flere nye bestemmelser om Stortingets konsultasjonsorgan for EØS-saker, bla regler om at forhandlingene skal holdes hemmelig om ikke annet er bestemt og presisering av organets arbeidsområde. § 17: Ny bestemmelse om valg av særskilte varamedlemmer for utenrikskomiteens medlemmer av konsultasjonsorgan for EØS-saker.	Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 1996 s. 4435-4436.	
1995-96	Innst. S. nr. 298	§ 12	§ 12: Mindre endringer i saksfordelingen mellom Familie-, kultur-, og administrasjonskomiteen og finanskomiteen.	Enstemmig vedtatt. St. tid. 1996 s. 4766.	
1996-97	Innst. S. nr. 192	§ 49	§ 49: Henvvisning til edsavleggelse fjernet (i forbindelse med noen innkalles til møte i Stortinget etter Grunnlovens § 75h).	Enstemmig vedtatt. St. tid. 1997 s. 3523.	Utgangspunktet for endringen var at justisminister Anne Holt, på prinsipielt grunnlag, sa nei til at to embetsmenn

1996-97	Innst. S. nr. 243	§§ 19 og 22	<p>§ 19: Endringer som følge av omleggingen av Stortingets budsjettbehandling, med blant annet innføringen av rammevedtak og avviklingen av salderingsdebatten.</p> <p>§ 22: Ny bestemmelse om at arbeidsordningskomiteen skulle fastsette fordelingen av budsjettkapitlene på de enkelte komiteene og avgi innstilling om rammeområder.</p>	<p>§19 vedtatt mot en stemme. §22 enstemmig vedtatt. St. tid. 1997 s. 4529.</p>	<p>skulle møte til høring i kontroll- og konstitusjonskomiteen i januar 1997. Komiteen drøftet i kjølvannet av saken spørsmål knyttet til Stortingets innkallingsrett (Grunnlovens § 75h), og i den forbindelse et forslag om å åpne adgang i FO for at Stortinget, når det er fattet vedtak med hjemmel i GrL. § 75h, kan delegere gjennomføringen av en påfølgende høring til en komité. Flertallet i komiteen opptok forslag om dette (endring i § 48), men forslaget ble nedstemt med 60 mot 58 stemmer.</p>
1996-97	Innst. S. nr. 276	§§ 12, 21, 23, 28, 30, 33 og 43	<p>§ 12: Ansvar for endringer i FO flyttet (tilbake) fra kontroll- og konstitusjonskomiteen til presidentskapet.</p> <p>§ 21: Forlengelse av prøveordning for åpne komitéhøringer frem til september 1999.</p>	<p>Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 1997 s. 4530-4531.</p>	<p>Endringer etter forslag fra Stortingets budsjettreforutvalg av 1996.</p> <p>Omleggingen av budsjettbehandlingen skapte liten debatt. Endringene ble vedtatt som en prøveordning med gyldighet ut påfølgende valgperiode (30.7.2001).</p> <p>På samme møte vedtok Stortinget å videreføre ordningen med muntlig spørretime, men dette fordret ikke en endring i FO (jf. § 53).</p>

			<p>§ 23: Henvising til valgloven tatt inn i beskrivelsen av den forberedende fullmaktskomité's oppgaver.</p> <p>§ 28: Ny frist for innlevering av private forslag til Stortingets kontor.</p> <p>§ 30: Ny frist for innlevering av forslag til Lagtinget.</p> <p>§ 33: Ny bestemmelse om at private forslag som ikke er blitt ferdigbehandlet i den valgperioden de ble satt frem, bortfaller.</p> <p>§ 43: Ny bestemmelse om samling av voteringer til slutten av møte.</p>		
Stortingsperioden 1997-2001					
1998-99	Innst. S. nr. 168	§§ 12, 18, 19, 21, 28, 30, 33, 34, 50 og 60	<p>§ 12: Endringer i arbeidsfordelingen mellom komiteene</p> <p>§ 18: Bestemmelse om adgang for komiteene til å avgi innstilling om en del av en sak, under forutsetning av den senere skal avgi innstilling om resten av saken.</p> <p>§ 19: Språklig presisering.</p> <p>§ 21: Forlengelse av prøveordning for åpne komitéhøringer frem til september 2001.</p> <p>§ 28: Ny bestemmelse om at representanter kan innhente uttalelser fra departementene om forslag oversendt til regjeringen uten realitetsvotering.</p> <p>§ 30: Bestemmelser om behandlingsmåten for forslag fremsatt i tilknytning til en sak som ikke har vært komitébehandlet.</p> <p>§ 33: Ny bestemmelse om at proposisjoner og meldinger som ikke er ferdig behandlet i den valgperioden de ble satt frem, kan av presidentskapet foreslås tatt under behandling i</p>	Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 1999 s. 3256-3257.	<p>Endringene skapte lite debatt. SV var skeptiske til innskrenkingen av muligheten til å fremsette forslag i forbindelse med interpellasjonsdebatter, men stemte likevel for forslaget under forutsetningen av at det var en prøveordning.</p>

				<p>en ny valgperiode, selv om de ikke er satt frem av regjeringen på ny.</p> <p>§ 34: Bestemmelse om at det ikke er adgang til å fremsette forslag under en debatt om en redegjørelse som finner sted umiddelbart etter redegjørelsen.</p> <p>§ 50: Bestemmelse om at det ikke kan fremsettes forslag i tilknytning til behandlingen av en interpellasjon.</p> <p>§ 60: Tilføyelser i bestemmelsene om representantenes taushetsplikt.</p>			
1998-99	Innst. S. nr. 247	§ 31		<p>§ 31: Bestemmelse for behandlingsmåten for forslag fremsatt i tilknytning til interpellasjoner fjernet.</p>	Enstemmig vedtatt. St. tid. 1999 s. 4269.	Rettelse av inkurie ved behandlingen av Innst. S. nr. 168.	
1999-2000	Muntlig innstilling fra Stortingets presidentskap. (St. tid. 2000 s. 1472)	§ 53		<p>§ 53: Midlertidig bestemmelse om at en representant kun kan stille ett spørsmål i ordinær spørretime (mot tidligere to).</p>	Vedtatt mot 6 stemmer. St. tid. 2000 s. 1485.	Bakgrunnen for endringen var at presidenten i over halvparten av de ordinære spørretimene denne sesjonen hadde vært nødt til å benytte adgangen i FO til å begrense oppfølgingsspørsmål for at sakene på dagsorden kunne avsluttes innen den reglementsmessige tiden.	
2000-2001	Innst. S. nr. 174	§§ 19 og 22		<p>§§ 19 og 22: Endringene fra 1996-97 knyttet til Stortingets budsjettbehandling videreført uten tidsbegrensning.</p>	Vedtatt med 92 mot 15 stemmer. St. tid. 2001 s. 2374.		
2000-2001	Muntlig innstilling fra Stortingets presidentskap. (St. tid. 2001 s. 2531)	§ 53		<p>§ 53: Midlertidig bestemmelse om begrensinger for spørsmål under ordinær spørretime videreført uten tidsbegrensning.</p>	Vedtatt mot 1 stemme. St. tid. 2001 s. 2543.		

2000-2001	Innst. S. nr. 285	§§ 4, 12, 13, 17, 18, 23, 27, 28, 29, 30, 31, 35, 44, 50, 52, 53, 56, 57, 59 og 61	<p>§§ 17, 23, 27, 30, 35, 50, 52, 53, 56, 57 og 61: Språklige endringer som følge av at uttrykket «Stortingets kontor» ble endret til «Stortingets administrasjon».</p> <p>§ 4: Tilføyelse av særregel for at første valg i valgperioden av presidenter og visepresidenter alltid skal foretas skriftlig.</p> <p>§ 12: Ansvar for «utlendingslovgivningen» flyttet fra justiskomiteen til kommunalkomiteen.</p> <p>§ 13: Flere endringer i bestemmelsene for saker innbrakt for Stortinget av saker fra den utvidede utenrikskomité. Blant annet ble antall medlemmer som kan kreve en sak innbrakt for Stortinget, økte fra minst 4 til minst 6.</p> <p>§ 16: Bestemmelse om av komitélederen skal autorisere komitéprotokollen fjernet.</p> <p>§ 18: Bestemmelse om at komiteen kan bestemme noe om offentliggjøring av en innstilling fjernet.</p> <p>§ 28: Ny bestemmelse om at grunnlovsforslag fra representantene bør fremsettes muntlig i stortingsmøte så snart som mulig etter at det er innlevert.</p> <p>§ 29: Ny bestemmelse om at grunnlovsforslagene skal bli trykt separat etter hvert som de blir fremsatt og samlet i ett dokument, samt en presisering av bestemmelsene for komiteenes behandling av private forslag.</p> <p>§ 31: Ny bestemmelse om at forslagstiller skal melde skriftlig til Stortingets administrasjon og muntlig i stortingsmøte dersom et privat forslag skal trekkes tilbake.</p>	Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 2001 s. 3614-3615.	
-----------	-------------------	--	---	---	--

2000-2001	Innst. S. nr. 284	§§ 20 og 21	<p>§ 44: Presisering av bestemmelser for avstemningsmåte ved sedler uten underskrift.</p> <p>§ 53: Frist for innlevering av spørsmål til ordinær spørretime flyttet fra fredag kl. 10.00 til torsdag kl. 14.00.</p> <p>§ 59: Språklig korrigerings.</p> <p>§ 20: Ny bestemmelse om at dagsorden for komitémøter skal gjøres kjent også for andre enn komiteens medlemmer.</p> <p>§ 21: Redigert til bare å omfatte bestemmelser om komitéhøringer. Ordning med åpne høringer gjort permanent. Ny bestemmelse om at komitéhøringer som hovedregel skal foregå for åpne dører, men at komiteen kan vedta å holde høring for lukkede dører «dersom det anses hensiktsmessig».</p>	<p>Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 2001 s. 3615-3616.</p>	<p>Endringene kom som følge av en delutredning fra utvalget som utredet Stortingets kontrollfunksjon. Ved siden av endringene i FO ble det også vedtatt et eget reglement for åpne kontrollhøringer. St. tid. 2001 s. 3616-3618.</p>
Stortingsperioden 2001-2005					
2001-2002	Innst. S. nr. 91	§ 21	§ 21: Ny bestemmelse om adgang til å holde åpne komitéhøringer samtidig som den ordinære spørretimen.	Vedtatt med 67 mot 23 stemmer. St. tid. 2002 s. 1794.	Fortsatt forbud mot å avholde åpne komitéhøringer samtidig med andre stortingsmøter.
2002-2003	Innst. S. nr. 187	§§ 16, 19, 20, 32, 37 og 53	<p>§§ 16 og 20: Språklige presiseringer.</p> <p>§ 19: Fristen for fremleggelse av budsjettproposisjonen endret fra tre til seks dager etter Stortingets åpning.</p> <p>§ 32: Adgang til å tilgjengeliggjøre innstillinger i elektronisk form.</p> <p>§ 37: Taletiden i replikkordskifter endret fra to til ett minutt.</p> <p>§ 53: Endringer i grunner for avvisning av spørsmål til ordinær spørretime. Ny</p>	<p>Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 2003 s. 2737-2738.</p>	<p>Bakgrunnen for endringen i § 19 var et ønske om å avvikle trontaledebatten før statsbudsjettet legges frem, for «å aktivisere Stortinget som debattforum». St. tid. 2003 s. 2735.</p>

2002-2003	Innst. S. nr. 210	§§ 12, 14 og 49	bestemmelse om at dersom et spørsmål må utsettes som følge av at en statsråd er bortreist, kan representanten stille to spørsmål i neste spørretime. § 12: Innføring av mindretallsrettigheter for kontroll- og konstitusjonskomiteens medlemmer: en tredjedel av komiteens medlemmer kan kreve at det avholdes komitéhøringer i kontrollsaker. § 14: Ny bestemmelse om Stortingets adgang til å nedsette granskningskomisjoner, hvor det slås fast at Stortinget kan «nedsette en granskningskomisjon til å kartlegge eller vurdere et tidligere faktisk begivenhetsforløp». § 49: Ny bestemmelse om gjennomføringen av Stortingets innsynsrett, forankret i Grunnlovens § 75f, tatt inn i FO.	§§ 12 og 14 enstemmig vedtatt. § 49 vedtatt med 62 mot 42 stemmer. St. tid. 2003 s. 3001-3002.	Foranledningen for endringene var kontroll- og konstitusjonskomiteens behandling av Frøiland-utvalgets utredning om Stortingets kontrollfunksjon.
2002-2003	Innst. S. nr. 255	§ 27	§ 27: Enkelte nye regler om representantenes permisjoner, bla nedre grense for fravær før det kan innvilges permisjon.	Vedtatt med 76 mot 22 stemmer. St. tid. 2003 s. 3290.	Endring som følge av innstilling fra et utvalg som drøftet ulike forhold og godtgørelser knyttet til vervet som stortingsrepresentant. Dokument nr. I7 2002-2003.
2004-2005	Innst. S. nr. 188	§§ 1, 10, 12, 13, 15, 20, 22, 24, 26, 29, 33, 34, 50 og 53	§§ 1 og 34: Språklig korrigering. § 10: Endring i komitéstrukturen. Antall faste komiteer økte fra 12 til 13. § 12: Justering av saksfordelingen mellom komiteene som følge av endringene i komitéstrukturen. § 13: Endringer i sammensetningen av den utvidede utenrikskomité, ved at komiteen skal bestå av medlemmene i utenrikskomiteen og forsvarskomiteen, Stortingets president og de parlamentariske lederne.	Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 2005 s. 2434-2436.	

			<p>§ 15: Presidentskapet overtar arbeidskomiteens oppgave med å fremme innstilling til Stortinget om fordelingen av budsjettområdene mellom komiteene.</p> <p>§ 20: Presisering av komitélederens ansvar, der det blant annet fremgår at lederen skal føre tilsyn med at arbeidet i sakene går i samsvar med de frister som er fastsatt.</p> <p>§ 22: Nye bestemmelser om presidentskapets tilsyn med arbeidsplanen og sanksjonsmuligheter dersom ikke en innstilling avgis innen fristen.</p> <p>§§ 24, 26 og 29: Adgang til å tilgjengeliggjøre ulike typer stortingsdokumenter i elektronisk form. I § 26 også tatt inn en bestemmelse om at presidentskapet, i god tid før budsjettbehandlingen tar til, bestemmer og kunnngjør datoene for behandlingen av budsjettinnstillingene.</p> <p>§ 33: Bestemmelse om at presidentskapet i begynnelsen av hver vår- og høstsesjon skal innhente oversikt over proposisjoner og meldinger som regjeringen akter å fremme.</p> <p>§ 50: Taletiden for andre deltakere enn interpellanten og statsråden i en interpellasjonsdebatt utvidet fra tre til fem minutter. Begrensningen til ti talere under en interpellasjonsdebatt opphevet, og en lengste total ramme for debatten satt til en og en halv time.</p> <p>§ 53: Taletiden for hovedspørreeren i en muntlig spørretime forlenget fra ett til to minutter. Bestemmelse om at muntlig spørretime ikke kan vare lenger enn en time opphevet.</p>		
--	--	--	--	--	--

Stortingsperioden 2005-2009					
2005-2006	Innst. S. nr. 230	§§ 12, 18, 25, 28, 29, 31 og 33	<p>§§ 12, 28, 29, 31 og 33: Ny betegnelse for private forslag: representantforslag.</p> <p>§ 18: Rettelse av henvisning til feil paragraf.</p> <p>§ 25: Formiddagsmøtene forlenget med en time, fra 15.00 til 16.00.</p>	<p>Alle endringene enstemmig vedtatt. St. tid. 2006 s. 2933.</p>	
2006-2007	Innst. S. nr. 107	§§ 12, 14, 30 og 45	<p>§ 12: Nye regler for kontroll- og konstitusjonskomiteens behandling av saker om konstitusjonelt ansvar.</p> <p>§ 14: Bestemmelse om Stortingets protokollkomité (aksjonskomité) for behandlingen av riksrettsaker opphevet. Oppgavene til denne ble overtatt av kontroll- og konstitusjonskomiteen.</p> <p>§ 30: Ny bestemmelse om behandlingen av forslag om konstitusjonelt ansvar og av forslag om iverksettelse av undersøkelser om grunnlag for riksrettsiltale.</p> <p>§ 45: Ny bestemmelse som ga mindretallet (1/3) i Stortinget rett til å be ansvarskommisjonen iverksette undersøkelser om grunnlag for riksrettsiltale.</p>	<p>Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 2007 s. 2003.</p>	<p>Endringer i FO som følge av den reviderte riksrettsordningen fra samme år.</p>
2006-2007	Innst. S. nr. 264	§ 12	§ 12: Bestemmelsen om egen stortingsmelding om embetsutnevninger opphevet.	<p>Enstemmig vedtatt. St. tid. 2007 s. 3596</p>	
2007-2008	Innst. S. nr. 38	§§ 13 og 17	§§ 13 og 17: Ny betegnelse på EØS-utvalget: Europautvalget. Nye bestemmelser i § 13 om fagkomiteenes rolle i behandlingen av EU/EØS- relaterte saker, blant annet adgang til å avgj skriftlig uttalelse til Europautvalget om	<p>Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 2007 s. 833.</p>	<p>Endringer som følge av Stortingets behandling av Europameldingen (St. Meld. nr. 23 2005-2006).</p>

2007-2008	Innst. S. nr. 78	§§ 52 og 53	saker innenfor sine respektive fagområder. § 52: Ny bestemmelse om at det ikke er adgang til å stille spørsmål til skriftlig besvarelse i tidsrommet 1. juli–14. august. § 53: Gjennomføring av ordning med ordinær spørretime hver onsdag.	Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 2007 s. 1483.	Etter 1. oktober 2005 var det bare ordinær spørretime annenhver uke.
2008-2009	Innst. S. nr. 72	§ 60	§ 60: Ny bestemmelse om obligatorisk registreringsordning for representantenes verv og økonomiske interesser.	Enstemmig vedtatt. St. tid. 2008 s. 1688.	
2008-2009	Innst. S. nr. 235	§§ 20, 21 og 37	§ 20: Ny bestemmelse om at vedtak om tidspunkt for å avgi innstilling kan bringes inn for presidentskapet for avgjørelse av et mindretall på minst en tredjedel av komitémedlemmene. Ny bestemmelse om saksordførerens rett til å stille skriftlige spørsmål til et regjeringsmedlem. § 21: Ny bestemmelse om adgang til å bringe avslag på krav om høring som er fremsatt av et mindretall på minst en tredjedel av komitémedlemmene inn for presidentskapet til avgjørelse. § 37: Ny bestemmelse om presidentens ansvar for å ordne replikkordskifter, samt opphevelse av tidligere bestemmelse om at replikkordskiftene skal være begrenset til fem replikker.	Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 2009 s. 3163.	Utgangspunktet for endringene var et representantforslag fra Erna Solberg og Jan Tore Sanner om å sikre mindretallsinteressene bedre på Stortinget. En rekke mer vidtgående forslag ble samtidig nedstemt.
2008-2009	Innst. S. nr. 256	§§ 10, 11, 12, 13 og 14	§ 10: Endringer i komitéstrukturen: utenrikskomiteen og forsvarskomiteen slått sammen til en komité. § 11: Ny bestemmelse om plikt for alle partier til å ha medlemmer i kontroll- og konstitusjonskomiteen. § 12: Endringer i beskrivelsen av	Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 2009 s. 3320.	

2008-2009	Innst. S. nr. 288	<p>§§ 1, 3-7, 10, 13, 15-18, 20, 21, 25, 26, 30, 31, 33, 35-37, 45, 48, 51, 54-56 og 58-60.</p>	<p>arbeidsfordelingen mellom komiteene.</p> <p>§ 13: Språklige endringer som følge av sammenslåingen av utenriks- og forsvarskomiteen.</p> <p>§ 14: Ny bestemmelse om økt adgang for partigruppene til å endre komitéplasseringen av sine medlemmer i løpet av perioden.</p> <p>§ 1: Endringer i reglene for hvem som midlertidig fungerer som president før Stortinget har valgt president etter Stortingsvalg (som følge av de nye reglene om fem visepresidenter).</p> <p>§ 3: Bestemmelser vedrørende valg av medlemmer til Odels- og Lagtinget opphevet.</p> <p>§§ 4, 5, 6, 13, 17 (tidligere § 20), 21 (tidligere § 19), 30, 31, 55, 56 og 58: Språklige korrigeringer som følge den nye ordningen for presidentskapet eller den nye lovbehandlingsprosessen.</p> <p>§ 7: Reglene om presidentenes adgang til å delta i debattene overført til denne paragrafen.</p> <p>Regler om Stortingets protokoller flyttet til § 55.</p> <p>§ 10: Ny bestemmelse om at Stortingets president ikke skal være medlem av noen fagkomité.</p> <p>§ 15: Språklig presisering.</p> <p>§ 16: Ny bestemmelse om hvordan komiteene skal håndtere graderte dokumenter.</p> <p>§§ 17-21: Endring av rekkefølgen mellom disse paragraferne.</p> <p>§ 18 (tidligere § 21): Språklig presisering.</p> <p>§ 20 (tidligere § 18): Ny bestemmelse om at en</p>	<p>Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 2009 s. 3488.</p>	<p>Endringer av FO som følge av grunnlovsendringen som avvirket Odelstinget og Lagtinget fra 1. oktober 2009. De fleste endringene av «teknisk» art, i forlengelse av den nye lovbehandlingsprosessen og de nye reglene for presidentskapet. Også flere endringer vedtatt for å bringe ordlyden i FO i samsvar med innarbeidet praksis.</p>
-----------	-------------------	---	--	---	---

			<p>innstilling ikke både kan inneholde utkast til lovvedtak og utkast til stortingsvedtak i tilrådning eller forslag, og at en innstilling bare kan inneholde utkast til lovvedtak når et lovforslag er grunnlaget for innstillingen.</p> <p>§ 25: Regler om tidsrom for komitémøter opphevet.</p> <p>§ 26: Regler om rekkefølgen av sakene på dagsorden opphevet.</p> <p>§ 33: Bestemmelse om bortfall av lovproposisjoner som ikke er ferdigbehandlet ved utløpet av en valgperiode opphevet. Samt språklige korrigeringer som følge av den nye lovbehandlingsprosessen.</p> <p>§ 35: Regler om unntak fra begrensingen på to innlegg under alminnelig debatt og påfølgende spesialdebatter opphevet.</p> <p>§ 36: Tilføyelse om at taletiden er begrenset til tre minutter for et eventuelt tredje innlegg under en debatt. Tilføyelse om at en muntlig redegjørelse fra et regjeringsmedlem kan vare inntil en time. Bestemmelse om at komitélederen kan unntas fra et vedtak om begrensninger i taletiden opphevet.</p> <p>§ 37: Språklige presiseringer.</p> <p>§ 45: Endring av bestemmelse om at presidentens stemme gjør utslaget ved stemmelikhet. Presisering at dette kun gjelder stortingspresidenten, ikke visepresidentene.</p> <p> §§ 48 og 54: Paragrafene opphevet som følge av den nye lovbehandlingsprosessen.</p> <p>§ 51: Tidsbegrensning på debatter etter spørsmål til presidentskapet om «arbeider i Stortinget og/eller vedtak av Presidentskapet» opphevet.</p>		
--	--	--	--	--	--

				Samt språklige korrigeringer. § 59: Bestemmelse om komiteenes protokoller flyttet til § 16. § 60: Henvisning til sikkerhetsinstruksen fjernet.			
Storingsperioden 2009-2013							
2009-2010	Innst. 61 S	§§ 12 og 13	§ 12: Språklige korrigeringer. § 13: Ny bestemmelse som gir forsvarsministeren anledning til å be om møte i den utvidede utenriks- og forsvarskomiteen i saker som gjelder viktige beredskapsmessige spørsmål.	Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 2009 s.754.			
2009-2010	Innst. 358 S	§§ 12 og 15	§ 12: Mindre endringer i arbeidsfordelingen mellom kommunal- og forvaltningskomiteen og arbeids- og sosialkomiteen. § 15: Språklig presisering av presidentskapets myndighet i saker som behandles av flere komiteer.	Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 2010 s. 4270.			
2010-2011	Innst. 188 S	§ 19	§ 19: Ny bestemmelse som gir komitelederen myndighet til å innkalle varamedlemmer til komitésamlinger når Stortinget er samlet, men ikke har møter i plenum.	Enstemmig vedtatt. St. tid. 2011 s. 2453.			
2010-2011	Innst. 199 S	§§ 18, 25, 28 og 30	§ 18: Endring som gir komiteene adgang til å holde åpne høringer, bortsett fra kontrollhøringer, samtidig som det er møte i plenum. § 25: Møtestart på fredager satt til kl. 09.00. §§ 28 og 30: Frist for å levere inn ulike forslag flyttet til kl. 08.30	Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 2011 s. 2453.			
2010-2011	Innst. 226 S	§ 60	§ 60: Registreringsordningen (for verv og økonomiske interesser) gjøres gjeldende for alle møtende vararepresentanter.	Enstemmig vedtatt. St. tid. 2011 s. 2810.			

2010-2011	Innst. 318 S	§ 13	§ 13: Endring i saksområdet for den utvidede utenriks- og forsvarskomite og innføring av justisministerens initiativrett overfor samme komité.	Enstemmig vedtatt. St. tid. 2010-2011 s. 3967.	Endringer for å legge til rette for mest mulig hensiktsmessig dialog mellom Stortinget og regjeringen om spørsmål i tilknytning til nasjonal terrorberedskap.
2010-2011	Innst. 445 S	§ 52	§ 52: Adgangen til å stille spørsmål til skriftlig besvarelse utvides med to uker i august.	Enstemmig vedtatt. St. tid. 2011 s. 5064.	
2010-2011	Innst. 446 S	§ 30	§ 30: Ny bestemmelse om at anmodningsvedtak som er fremmet under behandlingen av et lovforslag som hovedregel skal behandles sammen med lovforslaget ved første gangs behandling av dette.	Enstemmig vedtatt. St. tid. 2011 s. 145.	
2011-2012	Innst. 165 S	§ 27	§ 27: Nedre grensen på fem dager for representantenes permisjoner opphevet.	Enstemmig vedtatt. St. tid 2012 s. 2258-2259.	
2011-2012	Innst. 350 S	En helhetlig regel-teknisk revisjon av FO.	Det ble bare gjort noen få endringer av materiell betydning, men teknisk og språklig ble FO helt omarbeidet. De viktigste endringene var: <ul style="list-style-type: none"> • Alle paragrafer fikk overskrift. • Den tematiske strukturen endret, slik at de ulike temaene så langt som mulig behandles samlet og i hensiktsmessig rekkefølge. • Bestemmelsene om den forberedende fullmaktskomité og om permisjoner flyttet til kapittel 1, etter som dette har å gjøre med Stortingets konstituering. • De lengste paragrafene er splittet opp, særlig gjelder det beskrivelsen av saksfordelingen mellom komiteene i § 12. Enkelte korte paragrafer er slått 	Enstemmig vedtatt. 7.6.2012.	

2012-2013	Innst. 259 S	En innholdsmessig revisjon av FO.	<p>sammen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tredje kapittel om komiteene og arbeidsordningen delt opp i to kapitler. • Bestemmelsene i kapittel 8, om Stortingets oppgaver etter Grunnloven, flyttet til kapittel 6. Kapittel 10, om Stortinget protokoller, flyttet frem som nytt kapittel 9. • Det ble ryddet opp i begrepsbruken – f. eks. «Stortingssesjon» i stedet for «samling» eller «sesjon». • Det ble ryddet opp i språkbruken – f. eks. brukes «frem» konsekvent, fremfor både «frem» og «fram». • Presisering av gjeldende praksis om at minst en tredjedel av medlemmene i kontroll- og konstitusjonskomiteen kan anmode en statsråd om opplysninger <i>før</i> det åpnes kontrollsak. 	Alle endringer enstemmig vedtatt. St. tid. 16.5.2013	
			<p>Ny paragrafer og endring eller omnummerering av de fleste eksisterende paragrafer i FO. De mest sentrale endringene er:</p> <p>§ 14: En rekke endringer i beskrivelsene av de enkelte komiteenes arbeidsområder. Blant annet ble ansvaret for «rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner» flyttet fra finanskomiteens til kommunal- og forvaltningskomiteens ansvarsområder (Jf. endringer i § 43 nedenfor).</p> <p>§ 22: Ny bestemmelse om at hver komité inntil to ganger i hver stortingssesjon kan ta opp en sak til debatt i Stortinget utenom konkrete saker</p>		<p>Forslagene bygget på en rapport fra en nedsatt arbeidsgruppe for innholdsmessig revisjon av Stortingets forretningsorden. Rapporten ble avgitt til Stortingets presidentskap 28. februar 2013. Dokument nr. 14 (2012-2013).</p> <p>Arbeidsgruppen ble nedsatt i forlengelsen av arbeidet med en språklig og teknisk revisjon av FO</p>

		<p>som komiteen har fått til behandling. Sakens tema må falle innenfor komiteens ansvarsområde. Under slike debatter gis én representant fra hvert parti adgang til et ubegrenset antall innlegg, jf. nye § 51 tredje ledd.</p> <p>§ 26 (ny): Ny bestemmelse om komitéleders dobbeltstemme. En regulering av fremgangsmåten hvis avstemninger i komiteene ender med stemmelikhet.</p> <p>§ 27 (tidligere § 26): Ny bestemmelse om at en tredjedel av komiteens medlemmer kan kreve at det skal avholdes høring i en sak og beslutte hvem som skal anmodes om å møte til høring (utvidelse av ordning som tidligere kun gjaldt komitéhøringer i kontroll- og konstitusjonskomiteen). Et annet mindretall i komiteen (en tredjedel av medlemmene) skal kunne bringe spørsmålet om å avholde høring inn for presidentskapet for avgjørelse. Samtidig innført et forbud mot å avholde høringer under behandlingen av grunnlovsforslag i Stortinget.</p> <p>§ 29 (tidligere § 28): Ny bestemmelse om at presidentskapet kan samtykke til at en representant fra hvert parti får tilgang til alle dokumenter i en bestemt komité som partigruppen ikke har medlem i.</p> <p>§ 30 (tidligere § 29): Endringer i reglene om behandlingen av representantforslag. Et tillegg om at en tredjedel av komiteens medlemmer skal kunne kreve at komiteen sender brev til statsråden med anmodning om statsrådens uttalelse om et representantforslag, også i tilfeller der komiteens flertall ikke vil imøtekomme representantforslaget.</p>		<p>(Innst. 350 S). «Under dette arbeidet ble presidentskapet oppmerksom på at forretningsordenen på enkelte punkter også var moden for en innholdsmessig gjennomgang og mulig revisjon.» Innst. 259 S, s. 1.</p> <p>Stortinget behandlet i samme omgang to forslag fra presidentskapets medlem Øyvind Korsberg. De gjaldt forslag fremmet i forbindelse med budsjettbehandlingen og frist for innlevering av spørsmål til spørretimen (§§ 38 og 73). Begge ble nedstemt med 79 mot 22 stemmer. St. tid. 16.5.2013</p> <p>Endringen i § 41 vedtatt med forutsetning om at kommunal- og forvaltningskomiteens budsjettinnstilling avgis og behandles tidligere enn i dag, av hensyn til budsjettarbeidet i kommunene og fylkeskommunene. Innst. 259 S – 2012-2013, s. 9.</p> <p>De vedtatte endringene vil tre i kraft 1. oktober 2013.</p>
--	--	--	--	---

			<p>§ 38 (tidligere § 37): Endring i avvisningsregelen. Mulighet for avvisning av enkeltforslag, ikke bare saker, som er behandlet tidligere.</p> <p>§ 43 (tidligere § 41): Endring av reglene om finanskomiteens behandling av statsbudsjettet mv. Bestemmelse om at finanskomiteen skal avgi innstilling om blant annet «rammetilskudd til kommuner og fylkeskommuner» samtidig med innstilling om nasjonalbudsjettet og statsbudsjettet opphevet.</p> <p>§ 68 (tidligere § 66): Oppmykning av reglene om avvisning av interpellasjoner, slik at stortingspresidenten ikke må avvise interpellasjoner som gjelder enkeltforslag som tidligere er tatt opp i en omfattende sak.</p> <p>§ 70 (tidligere § 68): Adgang for representantene til å stille to spørsmål til skriftlig besvarelse per uke, uavhengig om de også innleverer spørsmål til den ordinære spørretimen.</p>		
--	--	--	--	--	--

Nedsatte komiteer for revisjon av Stortingets forretningsorden 1945-2013:

1945 – Medlemmer: C. J. Hambro, Fr. Monsen, J. Nygaardsvold, J. Lothe, N. Trædal. **Innst. S. nr. 2, 1946.**

1949 – Medlemmer: G. N. Pedersen, J. Lothe, Fr. Monsen, G. Moseid, R. Stranger, H. Svarstad, J. Vogt. **Innst S. nr. 2, 1950.**

1950 – Medlemmer: G. N. Pedersen, J. Lothe, G. Moseid, H. Svarstad, H. Smitt Ingebretsen, O. Torp. **Innst. S. nr. 2, 1950.**

1953 – Medlemmer: G. N. Pedersen, E. Gerhardsen, J. Lyng, O. Meidalshagen, B. Røiseland, K. Toven, L. Vatnaland. **Innst. S. nr. 229, 1953 og Innst. S. nr. 187, 1954.**

1957 – Medlemmer: O. Torp, B. Røiseland, C.J. Hambro, T. Hegna, F. Moe, E. Vatnaland, K. Toven. **Innst. S. nr. 33 (1959-60)**

1977 – Medlemmer: S. Stray, T. Skard, E. Aarvik, P. Karstensen, E. Steenberg, G. Hoff. **Innst. S. nr. 439 (1976-77).**

1979 – Medlemmer: S. Stray, M. Tøsdal, A. Haugstvedt, R. Fjeldvær, A. Weiberg-Aurdal. **Innst. S. nr. 266 (1980-81).**

1983 – Medlemmer: O. Nordli, O. With, G. Apenes, G. Berge, J. Syrstad. **Innst. S. nr. 98, 1984-1985.**

1986 – Medlemmer: R. Steen, S. Alsaker, C. I. Hagen, H. Kvanmo, J. Petersen, O. Pettersen og G. Restad. **Innst. S. nr. 98 (1988-1989).**

1989 – Medlemmer: B. M. Eidem, C. I. Hagen, D. J. Fjærvoll, T. Aa. Houg, J. Petersen, O. Pettersen, G. Restad. **Innst. S. nr. 45 (1991-1992).**

1995 – Medlemmer: E. Grimstad, H. Blankenborg og K. Halvorsen (utredningsgruppe for spørreinstituttet). **Innst. S. nr. 211 (1995-1996).**

1996 – Medlemmer: K. E. Schjøtt-Pedersen, G. Restad, P.-K. Foss, P. Chaffey og O. Holten (Stortingets budsjettreformutvalg). **Innst. S. nr. 243 (1996-1997).**

2012 – Medlemmer: D. Høybråten, T. L. Torve, H. F. Kielland Asmyhr, T. Helleland, A. Hagen, M. Meltveit Kleppa, H.O. Syvertsen og B. Tenden. **Innst. 259 S (2012-2013).**

ISBN 978-82-8196-070-1

ISSN 1890-2537